

ΣΤΟ ΚΑΣΤΡΟ ΤΗΣ ΚΩ

Το Κάστρο των Ιπποτών είναι ένα από τα σημαντικότερα ιστορικά μνημεία της Κω. Ιδιαίτερα εντυπωσιακό και επιβλητικό είναι ένα από τα αξιοθέατα που κάθε επισκέπτης του νησιού πρέπει να δει. Κτίστηκε τον 14ο αιώνα από τους Ιππότες του τάγματος των Ιωαννιτών πάνω στα θεμέλια των τειχών της αρχαίας πόλης. Βρίσκεται στην είσοδο του λιμανιού της πόλης, ακριβώς απέναντι από τα μικρασιατικά παράλια. Έτσι, οι Ενετοί μπορούσαν να ελέγχουν τα πλοία που περνούσαν. Για την κατασκευή του χρησιμοποιήθηκαν και υλικά από τους αρχαιολογικούς χώρους (κίονες, μαρμάρινες επιγραφές και επιτύμβιες στήλες). Το κάστρο αποτελείται από δύο περιβόλους, που χωρίζονται μεταξύ τους από μια πλατιά τάφρο και επικοινωνούν μέσω μιας επικλινούς γέφυρας. Μεταξύ του εσωτερικού και εξωτερικού περιβόλου βρισκόταν ένα ιπποτικό κτίσμα (αποθήκη) το οποίο σήμερα χρησιμοποιείται ως μουσείο αρχιτεκτονικών μελών της Κω. Ο εσωτερικός περίβολος έχει τέσσερις κυκλικούς πύργους στις γωνίες, ενώ ο εξωτερικός είναι μεγαλύτερος, με ογκώδεις προμαχώνες στις τέσσερις γωνίες, κανονιοθυρίδες και επάλξεις.

Η ΓΕΦΥΡΑ ΤΟΥ ΚΑΣΤΡΟΥ

Η γέφυρα του Κάστρου βρίσκεται απέναντι από την είσοδό του, στη περίφημη λεωφόρο των Φοινίκων. Σώζεται σε άριστη κατάσταση και χρησίμευε για να συνδέει τη Κω με το νησάκι που υπολογίζεται ότι βρισκόταν απέναντί της. Κτίστηκε την ίδια περίοδο με το Κάστρο των Ιπποτών, δηλαδή κατά τον 14ο αιώνα. Για την κατασκευή της γέφυρας χρησιμοποιήθηκαν τετραγωνισμένες πέτρες μεγάλων διαστάσεων. Η Κως διαθέτει ένα από τα συγκλονιστικά κάστρα στο Αιγαίο. Το επιβλητικό κάστρο στο λιμάνι της Κω είναι ένα από τα πιο σημαντικά κάστρα που έχτισαν οι Ιωαννίτες ιππότες κατά την διάρκεια των 200 χρόνων της δράσης τους στα Δωδεκάνησα.

Το κάστρο της Νερατζιάς που ονομάστηκε έτσι από τις νερατζιές που υπήρχαν στον περίβολό του, ενώνονταν με τον οχυρωματικό περίβολο της πόλης της Κω, με μια γέφυρα που σώζεται ατόφια και από κάτω της περνάει η εντυπωσιακός δρόμος με τα φοινικόδεντρα.

Το κάστρο της Νερατζιάς μαζί με το κάστρο στην απέναντι ακτή στο Μποντρούμι έλεγχαν το θαλάσσιο πέρασμα προς τους Άγιους Τόπους κατά την διάρκεια των Σταυροφοριών. Για το χτίσιμο του κάστρου της Νερατζιάς έχουν χρησιμοποιηθεί πολλά αρχιτεκτονικά μέλη από την αρχαία πόλη της Κω που η παρουσία τους είναι έντονη κατά τη διάρκεια της επίσκεψης στο κάστρο ακόμη και σήμερα.

Ένα από τα πιο εντυπωσιακά αξιοθέατα της Κω είναι το αναστηλωμένο Ρωμαϊκό σπίτι (Casa Romana) ή η Ρωμαϊκή οικία όπως είναι γνωστή. Η Ρωμαϊκή οικία ανασκάφηκε το 1933 όταν ένα μεγάλος σεισμός που ισοπέδωσε σχεδόν την Κω έδωσε την ευκαιρία στους Ιταλούς που τότε κατείχαν το νησί, να ξανασχεδιάσουν

πολεοδομικά την πόλη της Κω και να προχωρήσουν σε εκτεταμένες αρχαιολογικές ανασκαφές καθώς όλες οι αρχαιότητες βρίσκονταν κάτω από τα γκρεμισμένα από τον σεισμό σπίτια. Την ανασκαφή έκανε ο Ιταλός αρχαιολόγος Laurenzi και σχεδόν αμέσως η Ιταλική διοίκηση προχώρησε στην πλήρη αναστήλωση της οικίας η οποία

ολοκληρώθηκε το 1940. Το μέγεθος και ο πλούσιος διάκοσμος της Ρωμαϊκής οικίας

έκαναν τους αρχαιολόγους να θεωρούν ότι ανήκε σε κάποιον πλούσιο Κώο. Πιθανόν να ανήκε σε κάποια αριστοκρατική οικογένεια της Κω καθώς η πρώτη φάση της οικοδόμησης της υπολογίζεται στα ελληνιστικά χρόνια.

Η διάρκεια της ζωής του υπέροχου αυτού σπιτιού με επισκευές προσθήκες και αναδιαρρυθμίσεις κράτησε τουλάχιστον μέχρι τον 3ο αιώνα μ.Χ. Εξαιρετικά είναι τα 3 αίθρια με τα πανέμορφα διώροφα περιστύλια. Το σπίτι διαθέτει και δεξαμενή νερού με ένα υπέροχο ψηφιδωτό που παριστάνει έναν πάνθηρα να κατασπαράζει ένα ελάφι. Τα ψηφιδωτά πατώματα σε όλη την οικία είναι φυσιολατρικά και ανάμεσα τους υπάρχουν παραστάσεις θαλάσσιου βυθού, δελφίνια, τίγρεις και πάνθηρες και ένα καταπληκτικό ψηφιδωτό μιας Νηρηίδας πάνω σε ιππόκαμπο. Στις μέρες μας έγινε καινούργια αναστήλωση της Ρωμαϊκής οικίας γιατί τα 60 χρόνια που είχαν περάσει από την προηγούμενη των ιταλών είχαν αφήσει τα σημάδια τους έντονα στο κτήριο. Αυτή η καινούργια αναστήλωση έχει αναδείξει υπέροχες λεπτομέρειες από τον διάκοσμο και τα αρχιτεκτονικά μέλη του σπιτιού.

Casa Romana

Το 1933 ο ίδιος ιταλός αρχαιολόγος που βρήκε το Ωδείο, Luciano Lavrenzi,, έφερε στο φως αυτό το ρωμαϊκό οίκημα τύπου Πομπηίας. Κτίστηκε μετά τον 3ο αιώνα μ.Χ. πάνω σε παλαιότερα ερείπια ελληνιστικής αποχής μιας κατοικίας. Έχει αναστηλωθεί η οικία από τους ιταλούς γι' αυτό και την ονόμασαν CASA ROMANA. Στο εσωτερικό της η οικία έχει τρία άρτια (αυλές). Γύρω από τα άρτια βρίσκονται οι αίθουσες όπου κάνουν το σπίτι ανέερο και ευήλιο. Καθεμιά από τις αυλές έχουν στο κέντρο τους μια διακοσμητική δεξαμενή (τύπος πισίνας). Στο πρώτο άρτιο υπήρχαν δυο δωμάτια με ψηφιδωτά. Το μεν πρώτο παριστάνει ένα λιοντάρι που επιτίθεται σε έναν αίγαγρο και μια λεοπάρδαλη σε ένα ελάφι. Στο δεύτερο δωμάτιο υπάρχουν στιγμιότυπα της θαλασσινής ζωής, όπου διακρίνεται για την τελειότητα του σχήματος και τη λεπτότητα των ψηφιδών. Το δεύτερο άρτιο αποτελείται από μια αίθουσα που χρησίμευε σαν αίθουσα φαγητού. Οι τοίχοι της αίθουσας είναι ντυμένοι με μάρμαρα. Γύρω από την δεξαμενή βρέθηκε ένα ψηφιδωτό και παριστάνονται δελφίνια και η Νηρηίδα πάνω σε ένα ιππόκαμπο. Στο τρίτο άρτιο, όπου είναι και το μεγαλύτερο, υπάρχουν κίονες. Στις τρεις πλευρές είναι ιωνικού ρυθμού, ενώ στη 4η πλευρά είναι κορινθιακού ρυθμού κίονες.

Επίσης πάνω από τις τρεις πλευρές κίωνων ιωνικού ρυθμού, υπάρχει μια μικρή βεράντα με μικρότερους κίονες και αυτοί σε ιωνικό ρυθμό. Αυτή η αρχιτεκτονική λέγεται «τεχνική της Ροδιακής στοάς» γιατί εκεί βρέθηκαν τα πρώτα οικήματα με αυτή την αρχιτεκτονική. Γύρω από την στοά υπάρχουν αίθουσες με ψηφιδωτά και μάρμαρα στο δάπεδο που απεικονίζουν τίγρη, λεοπάρδαλη και μυθολογικά πρόσωπα. Στην βεράντα οδηγεί μια ξύλινη σκάλα και δεν υπάρχουν δωμάτια γύρω από αυτή. Λείψανα των κεντρικών θερμών βρέθηκαν έξω από την Casa Romana, ανατολικά της οικίας. Ανακαλύφθηκε μετά τον μεγάλο σεισμό του 1933 από τον ιταλό Luciano Lavrenzi.

ΒΩΜΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΝΥΣΟΥ

Βρίσκεται λίγο πιο κάτω από τη Casa Romana στην απέναντι μεριά του δρόμου. Χρονολογείται τον 3ο αιώνα π.Χ. Δίπλα από τον βωμό βρέθηκε και ένα μικρό ιερό του ίδιου αιώνα.

ΘΕΡΜΕΣ ΛΙΜΕΝΟΣ

Η αλλιώς, κυκλικές θέρμες του 4ου ή 3ου αιώνα π.Χ. καθώς και τμήματα των αρχαίων τειχών. Ανακαλύφθηκαν στην διασταύρωση των οδών Κολοκοτρώνη και 31ης Μαρτίου. Βρέθηκαν πολλά ψηφιδωτά και επιγραφές όπου η σπουδαιότερη αυτών είναι μια που αναφέρει τον κανονισμό της λατρείας του εναγώγιου Ερμή. Σήμερα αυτή η επιγραφή βρίσκεται μέσα στο Κάστρο στις πόλης της Κω.

